

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **I.**, bytom D., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/114/2011-27 zo dňa 11.10.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/114/2011-27 zo dňa 11.10.2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 1.3.2011, ktorým odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec, zo dňa 24.1.2011, nie je invalidný, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že v rámci preskúmovacieho konania posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný, pretože miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je len 20%. Akútne psychické zmeny u navrhovateľa boli podmienené užívaním omamných látok a boli dôvodom jeho opakovaných hospitalizácií na psychiatrickom oddelení v roku 2000, neskôr sa však akútne prejavy už nezopakovali. V ďalšom období boli u navrhovateľa v popredí najmä poruchy osobnosti s nízkym sebaovládaním. Poukázal na to, že z predložených lekárskeho nálezov nevyplývalo podstatné zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa v porovnaní s posúdením zo dňa 28.7.2007. U navrhovateľa ide o poruchu osobnosti a správania, nanajvýš stredne ťažkej formy, čomu zodpovedá stanovené percento mierky poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa. Podľa lekárov je navrhovateľ pri uvedenom zdravotnom stave a fyzickej kondícii a pri medikamentóznom ovplyvnení jeho osobnostných zmien a správania schopný vykonávať pomocné fyzické práce.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie dôvodiac svojim nepriaznivým zdravotným stavom. Uviedol, že je v evidencii nezamestnaných, ale zdravotný stav mu nedovoľuje vykonávať prácu. Tvrdil, že jeho zdravotný stav sa zhoršuje a predložil správu ošetrojúceho lekára zo dňa 21.9.2011. Preto žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a priznať mu invalidný dôchodok.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny s odôvodnením, že posudkoví lekári sociálneho poistenia po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a za jeho osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky, z ktorých vychádzal vo svojom rozhodnutí aj krajský súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 3. apríla 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že navrhovateľ bol uznaný invalidným v roku 2004 späťne od 8.11.2000 pre toxickú halucinózu a to podľa ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. Invalidita, resp. čiastočná invalidita zanikla od 28.2.2007.

Navrhovateľ žiadosťou zo dňa 25.1.2010 opäť požiadal o invalidný dôchodok. Zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený dňa 24.1.2011 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec, (po tom, čo rozhodnutie odporkyne zo dňa 24.3.2010, vydané na základe posudku zo dňa 8.3.2010, bolo zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 20Sd/158/2010-17 zo dňa 2.11.2010) so záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú duševné choroby a poruchy správania - kap. V, položka 5, písm. a/ - stredne ťažké narušenie osobnosti, ktoré odôvodňujú 20%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z posudku vyplýva, že navrhovateľ je emočne nestabilnou

osobnosťou, mentálne subnormnou, trpí adaptačnými poruchami a toxickou, halucinatórnou psychotickou poruchou, t.č. v remisii. Ochorenie navrhovateľa len mierne ovplyvňuje jeho pracovný potenciál; jeho pracovná schopnosť je dostatočná na vykonávanie jednoduchých robotníckych povolaní v odbore murár, pomocný robotník na stavbe.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný dňa 4.8.2011 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Banskej Bystrici, ktorý na základe stanovenia zhodnej diagnózy dospel k rovnakému záveru vylučujúcemu invaliditu u navrhovateľa. Posudkový lekár konštatoval, že z predložených lekárskeho nálezov nebolo preukázané podstatné zhoršenie zdravotného stavu v porovnaní s posúdením zo dňa 28.2.2007 a poruchu osobnosti a správania navrhovateľa možno hodnotiť nanajvýš ako stredne ťažkú formu, čomu zodpovedá stanovené percento miery poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa. Podľa posudku pri danom zdravotnom stave navrhovateľa, jeho fyzickej kondícii a medikamentóznom ovplyvnení jeho osobnostných zmien a správania je spôsobilý vykonávať pomocné fyzické manuálne práce.

Odvolačný súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie a postup odporkyne pred jeho vydaním boli správne a v súlade so zákonom.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať jeho pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuviedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Lekársku správu z psychiatrickej ambulancie zo dňa 21.9.2011 predloženú súdu spolu s odvolaním, nemožno hodnotiť ako takú, ktorá by bola v rozpore so závermi posudkových lekárov,

resp. by nasvedčovala inému ako zistenému skutkovému stavu. Z tejto správy nevyplývajú žiadne nové závery, na ktoré by posudkoví lekári neboli prihliadli vo svojich posudkoch, keď v práve sú konštatované poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím prechavých rozpúšťadiel a ľahká duševná zaostalosť navrhovateľa. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Všetky v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. apríla 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová